

[Anna Westergaard.]

tagelse kræve, at det først indstilles til kongelig stadfæstelse, når nye valg til folketinget har fundet sted og forslaget påny er vedtaget af den derefter sammentrædende rigsdag.“

Det vil altså sige, at ekspropriation er noget ret højtideligt, som man skal være forsigtig med at behandle letsindigt. Jeg vil tro, at det er det, der ligger bagved den ordning, at vi årligt vedtager dette lovforslag, hvad jeg synes er rigtigt, og jeg vil også tro, at det måske er det, der er grunden til, at ingen socialdemokratisk minister endnu har stillet sig bag det forslag, som den socialdemokratiske ordfører her har stillet.

Ministerien for offentlige arbejder (Victor Larsen): Jeg takker de ærede ordførere for den overordentlig velvillige modtagelse, lovforslaget har fået.

Det ærede medlem hr. Alfred Kristensen spurgte, om det var nødvendigt at fremsætte dette almindelige ekspropriationsforslag hvert år. Jeg vil gerne fremhæve, at netop den oprindelige § 4 er et eksempel på, at nye ting kan komme frem, og altså viser, at det er nødvendigt at fremsætte dette, som det ærede medlem frk. Anna Westergaard sagde, årligt opdukkende, men uundværlige lovforslag.

Forholdet med hensyn til den omtalte § 4 er det, at der overfor mig af departementet for told- og forbrugsafgifter blev gjort gældende, at man her i landet havde en række toldkammerbygninger — man nævnte 19 byer —, som var gamle, absolut for små og trængte til ombygning. Man nævnte også et enkelt eksempel, hvor det havde vist sig ganske overordentlig vanskeligt at komme tilrette med byen om en passende grund til opførelse af en toldkammerbygning. Nu er forholdet jo det, hvad alle må erkende, at en toldkammerbygning skal ligge på en nogenlunde passende plads i nærheden af havnen eller så bekvemt som muligt for indførslen og udførslen af varer. Forholdet er yderligere det, at det vil påføre det offentlige, samfundet i det hele taget, unødige udgifter, unødigt rend, hvis det viser sig, at en egnet byggegrund ikke kan erhverves på nogenlunde rimelige vilkår; man kan ikke have en toldkammerbygning liggende i en bys udkant. Når det så kommer ud, at der i byen skal opføres en ny toldkammerbygning og der kun er ganske få pladser, hvor den kan ligge, så sker der dette i og for sig såre menneskelige, men noget, som det offentlige ikke altid kan være tjent med, at priserne skrues op, og man står da forsåvidt

og mangler en ekspropriationsbestemmelse, fordi alene eksistensen af en sådan bestemmelse gør, at det bliver lettere for staten at handle. Det fremhævede jeg også under sagens behandling i det andet høje ting, men man enedes dog om at udskyde spørgsmålet, idet man iøvrigt, som det høje tings medlemmer vil have bemærket, var villig til at give en overordentlig venlig begrundelse for udskydelsen af § 4, gående ud på, at ministeren ville få en bemyndigelse som den, der her i § 4 er tale om, såsnart der måtte vise sig eet tilfælde af den her nævnte art. Dette følte jeg mig tilfredsstillet ved, idet min grundbetragtning er, at man naturligvis ikke skal have flere ekspropriationsbestemmelser end højst nødvendigt, og iøvrigt synes jeg også, det er rigsdagens pligt at overvåge, at man ikke får flere bestemmelser end nødvendigt. Da man altså enedes på dette grundlag, som jeg for mit vedkommende kunne være fuldkommen tilfreds med, frafaldt jeg paragraffen, og dette er altså historien herom.

Jeg takker som sagt for velvillig behandling og håber, at lovforslaget hurtigt må blive vedtaget i dette høje ting.

Alfred Kristensen: Når den højtærede minister vedblivende ikke søger det forhåndstilsagn her i tinget, som han har sikret sig i folketinget, kan jeg kun finde een forklaring på det, nemlig denne, at den højtærede minister er så godt kendt med landstinget, at han ved, at ethvert fornuftigt ønske, som måtte fremkomme, vil blive imødekommet her. Men derfor kunne der alligevel opstå vanskeligheder, hvis man ikke sikrer sig det samme forhåndstilsagn fra dette ting.

Til det ærede medlem frk. Anna Westergaard kun den bemærkning, at hvis det var så let, som det ærede medlem giver udtryk for, at forstå det, var det muligt, at jeg også kunne forstå det. Men jeg har jo sagt, at vi har ekspropriationslove gældende for næsten tid og evighed, i hvert fald love uden tidsfrist og med ekspropriationsbestemmelser, som har langt mere vidtrækkende karakter end dette forslag her, langt mere vidtrækkende. Hvis der nu skulle være nogen mening i det, som det ærede medlem nævnte, var det jo disse love, man skulle søge vedtaget hvert år, eventuelt hver gang der skulle gennemføres en ekspropriation; men når man har undladt det dér, hvor det betyder noget, fatter jeg vedblivende ikke, at det er nødvendigt at opretholde det her, hvor det i hvert fald er betydelig mindre sager det drejer sig om.